

ประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น

การประเมิน นวัตกรรม

โครงการ " HDC ภูเก็ต "

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองหัวหิน

โดย

พศ.ดร.พีรพล สิมมา
ดร.รณกฤต รุ่งแสนทวี
ดร.รวิชัย ชิวลำธาร
อ.จาตุรงค์ สุทาวิน

สถาบันปัญจนิยาม มูลนิธิ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครสวรรค์

ประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น

การประเมิน นวัตกรรม

โครงการ " HDC ภูเก็ต "

ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองหัวหิน

โดย

พศ.ดร.พีรพล สิมมา
ดร.รณกฤต รุ่งแสนทวี

ดร.รัชชชัย ขิวลำธาร
จ.จาตุรงค์ สุทาวิน

น.ส.ปริศนา สารเครือ (ผู้ช่วยนักวิจัย)

น.ส.จิตติพร พางดวงดี (ผู้ช่วยนักวิจัย)

สถาบันปัญจนิยาม มูลนิธิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครสวรรค์

บทคัดย่อ

ชื่อนวัตกรรม	“HDC ดี”
ชื่อผู้ประเมินนวัตกรรม	ผศ.ดร.พีรพล สิมมา ดร.ชนกฤต รุ่งแสนทวี ดร.ธวัชชัย ชวัลภาธาร อาจารย์จาตุรงค์ สุท้าววัน
ปีงบประมาณ	2564

บทคัดย่อ

การประเมินนวัตกรรมท้องถิ่นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินนวัตกรรมโครงการ “HDC ดี” ใน 6 มิติ ดังนี้

1. ด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ
3. ด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน
4. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม
5. ด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม
6. ถอดบทเรียนของนวัตกรรมในบริบทของพื้นที่ของเทศบาลนครเชียงใหม่

นวัตกรรม “HDC ดี” เป็นแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการกับภาคประชาชน (Service mind) เป็นการประยุกต์ใช้หลักก่อนามัย สิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้กับโรคโควิด-19 โดยบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตลอดจนทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งได้แก่ทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางสังคม นำไปสู่การ ปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง การควบคุม กำกับ ดูแล และการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างรวดเร็ว เป็นการป้องกันเชิงรุกของ อปท. ในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการส่งมอบบริการสาธารณะที่ไม่ใช่การ สงเคราะห์ การตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน เป็นการให้บริการเชิงบูรณาการ MOU ความร่วมมือของทุกภาค ส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ มีความหลากหลาย มีการบำรุงรักษาและการตรวจประเมินนวัตกรรม โดย หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา

โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงแนวทางปฏิบัติที่เรียบง่าย และสร้างสรรค์ ใช้งบประมาณดำเนินการน้อย แต่มีประสิทธิภาพสูง ส่งผลกระทบเชิงบวกทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูง สร้างการเรียนรู้ให้คนในเมืองหัวหินรู้เท่าทันโควิด-๑๙ ไม่ตื่นตระหนกตกใจต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถอยู่ร่วมกับโรคโควิด-19 ได้อย่างปลอดภัย เป็นมาตรการในเชิงการบริหารที่นำไปสู่บรรทัดฐานใหม่ในสังคมไทยยุค (New Norm) ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
ประกาศคุุณูปการ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 บทนำ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินนวัตกรรม	6
1.3 ขอบเขตของการประเมินนวัตกรรม	6
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินนวัตกรรม.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดการประเมินองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี	8
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation Theory).....	8
2.3 ทฤษฎีและกรอบแนวคิดเฮชดีซี (HDC)	11
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	18
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย และวิธีประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น	
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย (research methodology).....	21
3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	22
3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย	22
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ความเป็นนวัตกรรม (Innovation) ของโครงการที่ศึกษาเป็นอย่างไร	26
4.2 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของทุกภาคส่วน และภาคประชาชนใน โครงการนวัตกรรมเป็นอย่างไร	29
4.3 ความคุ้มค่าและคุ้มทุนของนวัตกรรมเป็นอย่างไร	33
4.4 ความยั่งยืนของนวัตกรรมเป็นอย่างไร.....	37
4.5 แนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรมอย่างไร.....	40
 บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	43
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	45
 บรรณานุกรม.....	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กรอบแนวคิดเอชดีซีซี (HDC platform) กับการจัดการและการผ่อนปรนกิจการ ช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 (โดย นายธนชีพ พีระธรรมศรี กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)14
2	หน้าแรกของเว็บไซต์ thaistopcovid15
3	คำแนะนำการแนวทางการปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรม ด้านการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการฝึกซ้อม สถานออกกำลังกายฟิตเนส และสนามกีฬาที่อยู่ในห้างสรรพสินค้าหรือในอาคารปิด16
4.	แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ของโรคโควิด 19 ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานที่ (การบริหารจัดการ)16
5	แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ของโรคโควิด ส่วนที่ 2 การประเมินระหว่างการใช้บริการ (ผู้ประกอบการ พนักงาน และผู้ให้บริการ)17
6	แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ของโรคโควิด ๑๙ คะแนนจากการประเมินตนเอง17
7	ใบรับรองการประเมินตนเอง (Certificate) ซึ่งเว็บไซต์ thaistopcovid จะจัดส่งให้ ผู้ประกอบการทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบการสามารถสั่งพิมพ์ใบ รับรองนี้แล้วนำไปแสดงให้เห็นในที่สาธารณะได้ต่อไป18
8	กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)21
9	การพัฒนานวัตกรรม33
10	ศูนย์บริหารราชการฉุกเฉิน33
11	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน34
12	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน35
13	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน36
14	รูปแบบการรับส่งข้อมูล37
15	การร่วมกันรณรงค์ห่างไกลโควิด-1938
16	การประชุมร่วมมือในการแก้ไขสถานการณ์40
17	ศูนย์ข้อมูลมาตรการในการแก้ไขปัญหาโควิด41
18-19	กรอบการประเมินความคุ้มค่า42

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
21	พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ	44
22	จุดตรวจช่วยเหลือประชาชน	45
23	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน การแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน	46
24	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน การแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน	47
25	ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน การแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน	50

ประกาศคุณูปการ

การประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น โครงการ “HDC ดี” “ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี เพราะได้รับความร่วมมือจากคณะผู้บริหาร และบุคลากรเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น 6 มิติจนสำเร็จ ลุล่วงเป็นอย่างดี คณะผู้ประเมินรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คณะผู้ประเมินนวัตกรรม
สถาบันวิจัยปัญญานิยาม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
มูลนิธิ มจร. วิทยาเขตนครสวรรค์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 แพทย์ตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคปอดอักเสบชนิดไม่ทราบสาเหตุ (Unidentified pneumonia) จำนวน 1 ราย ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากนั้นไม่นาน มีการตรวจพบผู้ป่วยเป็นโรคดังกล่าวในประชาชนจำนวนมาก จนเมื่อต้นปี พ.ศ. 2563 นักวิทยาศาสตร์พบว่าโรคดังกล่าวเกิดจากไวรัสตระกูลโคโรนา (Corona virus) และเป็นไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ซึ่งสามารถติดต่อได้จากคนสู่คน (Human-to-human transmission) ขณะนั้นเริ่มพบผู้ป่วยโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่อมาองค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งชื่อโรคดังกล่าวอย่างเป็นทางการว่าโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 (COVID-19) จนกระทั่งในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลกจึงออกแถลงการณ์ระบุว่าโรคโควิด 19 เข้าสู่ภาวะแพร่ระบาดไปทั่วโลกแล้ว

โรคโควิด 19 เป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจ มีผลทำให้เกิดปอดอักเสบ (Pneumonia) ผู้ป่วยที่ติดเชื้อจะมีอาการมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หายใจลำบาก เจ็บหน้าอก ในบางรายอาจไม่มีไข้ หรือแทบไม่แสดงอาการใดเลย หากรักษาไม่ทัน อาจเกิดปอดอักเสบและเสียชีวิตได้ โรคนี้สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ทางสารคัดหลั่งหลัก ได้แก่ น้ำมูก น้ำลาย รวมถึงการสัมผัสสารคัดหลั่งดังกล่าวจากผู้ติดเชื้อ วิธีการป้องกันคือหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่งจากผู้ติดเชื้อ อย่างไรก็ตาม ไวรัสดังกล่าวมีระยะฟักตัวค่อนข้างนานราว 14 วันหรือมากกว่านั้น ผู้ติดเชื้อจึงมีอาการป่วย ดังนั้น ระหว่างช่วงเวลาที่ไม่แสดงอาการ คนใกล้ชิดก็สามารถติดเชื้อจากผู้ป่วยได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โรคโควิด ๑๙ แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วผ่านผู้ติดเชื้อที่ยังไม่แสดงอาการป่วย เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563 องค์การอนามัยโลกรายงานสถานการณ์การระบาดล่าสุดพบผู้ติดเชื้อแล้วทั่วโลก 212 ประเทศ จำนวนรวม 52,487,467 คน และเสียชีวิตแล้วจำนวน 1,290,653 คน ภูมิภาคที่พบผู้ติดเชื้อมากที่สุดคือทวีปอเมริกา จำนวน 22,438,205 คน รองลงมาคือทวีปยุโรป จำนวน 14,487,598 คน ในประเทศไทย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รายงานสถานการณ์โรคโควิด 19 ประจำวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563 ว่ามีผู้ป่วยสะสม จำนวน 3,866 คน เป็นผู้ป่วยรายใหม่ 5 คน มีอาการรุนแรง 0 คน และเสียชีวิตแล้ว 60 คน¹

ในระยะแรกที่เกิดโรคระบาด กระทรวงสาธารณสุขแต่ละประเทศรวมถึงประเทศไทยกำหนดมาตรการป้องกันเชื้อแพร่ระบาด ได้แก่ การสวมใส่หน้ากากอนามัย (Surgical mask) การใช้กระดาษทิชชูปิดจมูกและปากเมื่อไอหรือจาม การไม่รับประทานอาหารและเครื่องดื่มร่วมภาชนะ การล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น แต่มาตรการดังกล่าวสามารถป้องกันการระบาดได้เพียงระดับหนึ่ง เพราะยังพบจำนวนผู้

¹ World Health Organization. Coronavirus (COVID-19). <https://who.sprinklr.com> สืบค้น 14 พฤศจิกายน 2563

ติดเชื่อเพิ่มขึ้นทุกวัน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลทั่วโลก รวมถึงรัฐบาลไทย จึงออกมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ “อยู่บ้าน หยุดเชื่อ เพื่อชาติ” งดรงค์และสนับสนุนให้ประชาชนงดเว้นการเคลื่อนย้ายสัญจรไปตามสถานที่ต่าง ๆ ให้อยู่บ้าน และทำงานที่บ้าน เพื่อยับยั้งการแพร่เชื่อ มาตรการนี้ นำไปสู่ประกาศปิดสถานศึกษา ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารประเภทนั่งรับประทาน สนามกีฬา ศูนย์ออกกำลังกาย และสถานที่อื่นที่สุ่มเสี่ยงให้ประชาชนไปรวมตัวกันและติดโรคกันได้ง่าย, 2) การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เพื่อให้ประชาชนที่ยังต้องออกมาใช้ชีวิตข้างนอกบ้านป้องกันตัวเองและผู้อื่นเพื่อไม่ให้ติดเชื่อกันและกัน และเมื่อไม่นานนี้ รัฐบาลได้ออกมาตรการที่เข้มข้นขึ้นคือ การออกพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกาศเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ราชอาณาจักร ซึ่งมีผลบังคับใช้อย่างเข้มข้น²

ในช่วงระยะเวลานั้น ประสิทธิภาพที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลคือประเทศไทย มีจำนวนผู้ติดเชื่อลดลงหากพิจารณาเป็นรายวันในภาพรวมจำนวนผู้ติดเชื่อยังเพิ่มขึ้นแต่เป็นไปในลักษณะที่ไม่รวดเร็วมาก ซึ่งทำให้การเตรียมความพร้อมด้านการสาธารณสุขและระบบสนับสนุนการทำงานด้านต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์รองรับจำนวนผู้ป่วยได้ทันและช่วยทำให้บุคลากรทางการแพทย์ที่มีจำนวนจำกัดดูแลผู้ป่วยได้อย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามาตรการ อยู่บ้าน หยุดเชื่อ เพื่อชาติ หรือ Stay at home จะมีประสิทธิภาพมาก แต่ในทางกลับกัน มาตรการนี้ทำให้ประชาชนในทุกกลุ่มวัยต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากและอย่างรวดเร็ว เนื่องจากประชาชนจะถูกจำกัดให้อยู่ในที่ที่พักอาศัยของตนและไม่เดินทางหากไม่จำเป็น นักเรียนนักศึกษาไม่สามารถไปเรียนในชั้นเรียนที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ตามปกติ ต้องเปลี่ยนมาศึกษาเรียนรู้และสอบแบบออนไลน์ วัยทำงานส่วนใหญ่ก็ต้องเปลี่ยนรูปแบบมาทำงานที่บ้าน จัดการประชุมและการสัมมนาออนไลน์ การค้าขายก็เน้นช่องทางออนไลน์เป็นหลักแทน และมีประชาชนจำนวนมากที่ต้องถูกเลิกจ้าง หรือถูกลดเงินเดือน รายได้ลดลง ส่วนผู้สูงวัยเมื่อได้ยินข่าวลือข่าวลวงต่าง ๆ และเห็นลูกหลานเป็นทุกข์ ก็อาจเกิดความวิตกกังวลจนร่างกายอ่อนแอ บางรายเจ็บป่วยอยู่แล้วหรือมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงก็อาจเจ็บป่วยไม่สบายมากขึ้น จะเห็นได้ว่ามีผลกระทบในด้านต่าง ๆ ตามมา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพกายและใจ³

แม้ว่ารัฐบาลประกาศผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ (Lockdown) ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม 2563 แล้ว โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ศูนย์กีฬาและออกกำลังกาย ตลาด สวนสาธารณะ ร้านตัดผม ฯลฯ เริ่มกลับมาเปิดทำการหรือให้บริการตามปกติได้ แต่เรายังไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าโรคระบาดจะสิ้นสุดเมื่อไรหรือโรคระบาดจะกลับมาระบาดรุนแรงอีกครั้ง (Second wave) เมื่อไร การผ่อนคลายมาตรการทำให้ประชาชนเริ่มรู้สึกคลายความเป็นกังวลบ้าง แต่การดูแลสุขภาพของประชาชนแบบองค์รวมทั้งมิติด้านร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ และความรู้ความเข้าใจ (ปัญญา) ยังมีความจำเป็นและสำคัญมากในการช่วยสนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพดี และจะช่วยให้การปฏิบัติตามมาตรการของรัฐเป็นไปด้วยความราบรื่นและเรียบร้อย ขณะเดียวกัน ประชาชนจะมีภูมิคุ้มกันของร่างกายที่ดี ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคอื่น ๆ ตามมาจากการต้องอยู่กับที่

² กระทรวงสาธารณสุข, กรมควบคุมโรค. โรคติดเชื่อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19). <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php> สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

³ เรื่องเดียวกัน

เป็นเวลานาน ทั้งนี้ การสร้างเสริมสุขภาพในมิติต่าง ๆ แก่ประชาชนนั้น ได้แก่ การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การมีกิจกรรมทางกาย ทั้งในสถานประกอบการด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย และในสถานที่สาธารณะ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การพักผ่อนที่เพียงพอ การผ่อนคลายจิตใจและปรับวิถีชีวิตหรือทัศนคติให้รับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ยังเป็นเหตุปัจจัยที่สำคัญต่อการป้องกันตัวเองจากโรคระบาด เพราะทำให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันโรคและสามารถพึ่งพาและช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้นหากเกิดโรคระบาดขึ้นมาอีกครั้งได้

ปัจจุบันรัฐบาลประกาศมาตรการผ่อนปรนการดำเนินงานของสถานประกอบการปรากฏเป็นระยะ ๆ ตามช่วงเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสมแล้ว ๕ ระยะ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จนถึงระยะที่ ๕ เริ่มวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้แก่ การผ่อนปรนระยะที่ ๑ เริ่มวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้แก่ ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ โรงภาพยนตร์ กิจการร้านสะดวกซื้อ หาบเร่ แผงลอย ร้านขายยา กิจการโทรคมนาคม หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ตลาด ชุมชน ร้านค้าปลีกและส่ง รวมถึงร้านตัดผมชายและหญิง เป็นต้น การผ่อนปรนระยะที่ ๒ เริ่มวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้แก่ กิจการร้านอาหาร ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ สถานสงเคราะห์คนชราและเด็ก ห้องประชุมและสัมมนา รวมถึงศูนย์กีฬาและสถานออกกำลังกายประเภทโยคะหรือฟรีเวทและสรวายน้ำ เป็นต้น การผ่อนปรนระยะที่ ๓ เริ่มวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้แก่ สถานศึกษา ศูนย์กีฬาและสถานออกกำลังกายประเภทประเภทฟิตเนสเซ็นเตอร์ ค่ายมวย สรวายน้ำ สนามกีฬา สปา นวดแผนไทย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ช่วงเดือนธันวาคม 2563 โครonavirus 19 กลับมาระบาดระลอก 2 อีกครั้งในประเทศไทย รัฐบาลประกาศควบคุมเข้มงวดตามพื้นที่ที่เกิดการระบาดระดับต่าง ๆ ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล เป็นต้น สถานประกอบการธุรกิจ สถานออกกำลังกาย รวมถึงสถานศึกษาหลายแห่งถูกสั่งปิดดำเนินการหลายพื้นที่ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 จนถึงเดือนมกราคม 2564 และเริ่มผ่อนคลายมาตรการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ในบางพื้นที่ ทางภาครัฐจึงพยายามหามาตรการในการป้องกันหาก coronavirus 19 กลับมาระบาดอีกครั้ง

ความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม

การระบาดของ coronavirus 19 ส่งผลกระทบต่อเมืองสำคัญหลายแห่งโดยเฉพาะเมืองท่องเที่ยว ได้แก่ เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต หัวหิน เป็นต้น เมืองเหล่านี้เป็นต้นทุนทางเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ เมื่อก้าวถึงเมืองท่องเที่ยวสำคัญที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร และนักท่องเที่ยวรู้จักกันดี เรามักนึกถึงเมืองหัวหิน หัวหินเป็นเมืองตากอากาศที่สำคัญของโลก เป็นเมืองต้นทุนที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากหัวหินเป็นเมืองจุดหมายปลายทางเรื่องการท่องเที่ยว ทำให้หัวหินเติบโตอย่างรวดเร็วจากเมื่อ 15 ปีที่แล้ว หัวหินมีประชากรไม่ถึง 25,000 คน แต่ปี 2562 มีประชากรมากถึง 64,692 คน และเป็นประชากรแฝงกว่า 200,000 คน (๙) ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความเจ็บป่วยของผู้คนจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ความเครียดของผู้คน ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ขยะกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เริ่มเป็นปัญหาท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความเป็นสังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่มีชื่อในทะเบียนบ้านมีจำนวน 9,026

คน คิดเป็นร้อยละ 25 ถ้านับรวมผู้สูงอายุที่เป็นประชากรแฝงซึ่งพักอาศัยในเขตเทศบาลอีกจำนวน 3,000 คน หัวหินจะมีประชากรผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนประชากรรวมทั้งหมด⁴

อย่างไรก็ตาม ช่วงแรกที่เกิดการระบาดของโรคประมาณ 5 เดือนแรก หัวหินได้รับผลกระทบมากและเปลี่ยนแปลงมาก นอกจากปัญหาด้านสาธารณสุขและสุขภาพที่เกิดจากโรคโควิด 19 แล้ว หัวหินยังได้รับผลกระทบเรื่องการท่องเที่ยว ทั้งโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ศูนย์กีฬาและออกกำลังกาย ตลาด ฯลฯ ถูกสั่งปิด นักท่องเที่ยวหดหาย ประชาชนขาดรายได้และตกงานทันทีจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ ต้องอยู่บ้านยาวนาน ขาดการทำกิจกรรมทางกายและกิจกรรมทางสังคม เกิดความเครียดและวิตกกังวล แม้ว่าสถานการณ์ของโรคระบาดเริ่มคลี่คลาย ประชาชนเริ่มกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่ก็ยังต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค ได้แก่ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ และรักษาระยะห่าง รวมถึงต้องเฝ้าระวังโรคกันอย่างเคร่งครัด (การ์ดไม่ตก) เป็นต้น⁵

ความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดร่วมสำคัญที่ต้องเน้นหนักในการแก้ปัญหา นั่นก็คือ “อนามัยสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ขอบเขตงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงค่อนข้างกว้างขวางและสามารถแบ่งได้เป็น 17 งาน ประกอบด้วย การประปา การจัดการมูลฝอย การบำบัดน้ำเสียและการควบคุมมลพิษทางน้ำ การควบคุมพาหะนำโรค การกำจัดสิ่งปฏิกูลจากมนุษย์และการควบคุมมลพิษทางดิน การสุขาภิบาลอาหาร การควบคุมและป้องกันมลพิษทางอากาศ การป้องกันกัมมันตภาพรังสี อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ การควบคุมเหตุรำคาญ เช่น เสียง กลิ่น ฯลฯ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่พักอาศัยรวมถึงอาคารที่เป็นสาธารณสุขสถาน การวางผังเมืองอย่างเหมาะสมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาจราจร การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทั้งทางบก น้ำ และอากาศ การป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่าง ๆ การจัดการสิ่งแวดล้อมของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ท่องเที่ยว การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดโรคระบาด ภัยพิบัติ และการอพยพย้ายถิ่นประชากร และมาตรการป้องกันเพื่อให้สิ่งแวดล้อมปราศจากความเสี่ยงหรือเป็นอันตรายต่อประชาชน

จากการค้นคว้าอาจารย์ ดร.จิราวัฒน์ ปรัตถกรกุล คณะวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล การใช้เครื่องมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อเปิดดำเนินการศูนย์ออกกำลังกายและสถานประกอบการอื่นในเขตเทศบาลเมืองหัวหินช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าหลักการด้านสาธารณสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมมีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดการป้องกัน และควบคุมการระบาดของโรคโควิด 19 งานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเกี่ยวข้องโดยตรง ดังนั้น เครื่องมือบนระบบปฏิบัติการ (Platform) บนเว็บไซต์ thaistopcovid ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงสอดคล้องกับหลักการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมซึ่งเน้นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและให้

⁴ เทศบาลเมืองหัวหิน. สภาพทั่วไปเทศบาลเมืองหัวหิน.

http://www.huahin.go.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=81&Itemid=280 สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓.

⁵ เรื่องเดียวกัน

ความสำคัญกับสุขลักษณะด้านต่าง ๆ ของประชาชน อย่างไรก็ตาม หลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมทั้ง 17 ด้านสามารถสรุปได้ 3 คำ คือ เอชดีซี (HDC) ประกอบด้วยสุขอนามัย (Hygiene) การเว้นระยะห่าง (Distancing) และความสะอาด (Cleanness) และสามารถประยุกต์ให้ประชาชนโดยเฉพาะสถานประกอบการเข้าใจง่าย ปฏิบัติได้ และให้ผลจริง⁶

จึงเป็นที่มาของโครงการนวัตกรรม “HDC ดี”^{*} เป็นแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการกับภาคประชาชน (Service mind) เป็นการประยุกต์ใช้หลักอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้กับโรคโควิด-19 โดยบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตลอดจนทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งได้แก่ทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางสังคม นำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง การควบคุม กำกับ ดูแล และการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างรวดเร็ว เป็นการป้องกันเชิงรุกของ อปท. ในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการส่งมอบบริการสาธารณะที่ไม่ใช่การสงเคราะห์ การตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน เป็นการให้บริการเชิงบูรณาการ MOU ความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ มีความหลากหลาย มีการบำรุงรักษาและการตรวจประเมินนวัตกรรม โดยหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลสุขภาพปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงแนวทางปฏิบัติที่เรียบง่าย และสร้างสรรค์ ใช้งบประมาณดำเนินการน้อย แต่มีประสิทธิภาพสูงส่งผลกระทบเชิงบวกทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูง สร้างการเรียนรู้ให้คนในเมืองหัวหินรู้เท่าทันโควิด-19 ไม่ตื่นตระหนกตกใจต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถอยู่ร่วมกับโรคโควิด-19 ได้อย่างปลอดภัย เป็นมาตรการในเชิงการบริหารที่นำไปสู่บรรทัดฐานใหม่ในสังคมไทยยุค (New Norm) ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ในการนี้ เทศบาลเมืองหัวหิน จึงได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการนวัตกรรม “HDC ดี” เพื่อให้การดำเนินโครงการของเทศบาลฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

⁶ จิราวัฒน์ ปรีดถกรกุล (2563).การใช้เครื่องมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซีเพื่อเปิดดำเนินการศูนย์ออกกาลังกายและสถานประกอบการอื่นในเขตเทศบาลเมืองหัวหินช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล

^{*} คำว่า "ดี" หมายถึงคำว่า "ลิ" "ซิ" หรือ "ติ" ที่เอาไว้ลงท้ายประโยคขอร้อง เช่น กินด้วยดี ก็คือกินด้วยลิ้นนั่นเอง เป็นภาษาถิ่นในลุ่มแคว จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินนวัตกรรม

1. เพื่อประเมินนวัตกรรมด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม
2. เพื่อประเมินนวัตกรรมด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ
3. เพื่อประเมินนวัตกรรมด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน
4. เพื่อประเมินนวัตกรรมด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม
5. เพื่อประเมินนวัตกรรมด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม
6. เพื่อถอดบทเรียนของนวัตกรรมในบริบทของพื้นที่

1.3 ขอบเขตของการประเมินนวัตกรรม

การจัดทำประเมินนวัตกรรมโครงการนวัตกรรม “HDC ตู” นั้นดำเนินการประเมิน 6 มิติ ดังนี้

1. ด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ
3. ด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน
4. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม
5. ด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม
6. ถอดบทเรียนของนวัตกรรมในบริบทของพื้นที่

ขอบเขตระยะเวลาดำเนินการ

รอบระยะเวลาประจำปีงบประมาณ 2564 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เป้าหมาย

การจัดทำรายงานประเมินนวัตกรรมท้องถิ่นโครงการนวัตกรรม “HDC ตู” เพื่อเป็นองค์ความรู้ในวิชาการ เป็นต้นแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกหน่วยงาน โดยปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของหน่วยงานนั้นๆ

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินนวัตกรรม

นวัตกรรม HDC นี้ สามารถตอบโจทย์ปัญหาเร่งด่วนได้ 3 ประเด็น คือ ปัญหาโรคติดต่อและโควิด-19 ปัญหาสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ลดลง และปัญหาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินนำไปสู่การพัฒนาแก้ไขปัญหา และปรับใช้ตามบริบทในแต่ละพื้นที่อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

1. แก้ปัญหาโรคติดต่อ (Covid 19) สาเหตุผู้ติดเชื้อรายแรกเข้าสู่ประเทศไทย ตรวจพบในพื้นที่หัวหิน ความรุนแรง: ระดับโลก เป็นโรคติดต่อร้ายแรงระบาดได้ง่าย แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วทุกภูมิภาค มีผู้ป่วยกว่า 107 ล้านคน และเสียชีวิต 2.33 ล้านคน

2. แก้ปัญหาสุขภาพและคุณภาพชีวิตลดลง สาเหตุ การระบาดของโรค ส่งผลให้ประชาชนขาดความปลอดภัย นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงประเพณี วิถีชีวิตของคนในชุมชนและสังคม ความรุนแรง: ระดับประเทศ เกิดสภาวะวิกฤตต่อสุขภาพจิต และภัยจากขยะติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น

3. แก้ปัญหาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สาเหตุ มาตรการของภาครัฐนำไปสู่การปิดประเทศ/จังหวัด นักท่องเที่ยวเกิดความวิตกกังวล ขาดความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนวัตกรรมท้องถิ่นในครั้งนี้ คณะผู้ประเมินได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทางวิชาการ ตำรา และบทความต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งผู้ประเมินขอเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 2.1 แนวคิดการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

ส่วนที่ 2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation Theory)

ส่วนที่ 2.3 ทฤษฎีและกรอบแนวคิดเอชดีซี (HDC)

ส่วนที่ 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

(โกวิท พวงงาม , 2557 หน้า 35-38) กล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการช่วยลดภารกิจของรัฐบาล ส่วนราชการ และไปเพิ่มอำนาจให้แก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยคาดหวังว่าการกระจายอำนาจจะช่วยให้การจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้บริการสาธารณะที่จัดทำขึ้นมี คุณภาพที่ดีกว่าส่วนราชการเป็นผู้จัดทำจึงจะเห็นได้ว่าการพัฒนาเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกกำหนดให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 250 ซึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เพื่อจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพก่อให้เกิดนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้ได้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

สำหรับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาได้ดำเนินไปตามบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 250 บัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับพัฒนาการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้ออกกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญฯ ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อกำหนดให้มีการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และกำหนดแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้มีความสามารถ

จัดบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน และการกระตุ้นให้ อปท. เพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวพระราชกฤษฎีกาโดยการกำหนดแนวทางในการบริหารและกำกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ บริหารกิจการบ้านเมืองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบได้

เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี รัฐบาลจึงมีนโยบายมุ่งหวังที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินการ ดังกล่าว เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการถือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยในระยะแรก กระทรวงมหาดไทยได้ร่วมกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ “โครงการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี” เพื่อ ส่งเสริมและกระตุ้นให้การดำเนินงานการจัดบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปฏิบัติภารกิจตามโครงการและกิจกรรมต่างๆเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว โดยเน้นหลักการบริหารจัดการให้เป็นไปตาม”หลักธรรมาภิบาล” * ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์ในบางช่วงบางปี เช่น ในช่วงปี 2547-2550 คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อใช้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และปรับปรุงวิธีการประเมินโดยกำหนดให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการ ที่ดี และได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อจาก “การประกวด” เป็น “การประเมิน” องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดีในปี 2548 แต่ยังคงยึดหลักการในการประเมินครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมือนปีที่ผ่านมา และให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยการปกครองซึ่งจะต้องทำหน้าที่แทนรัฐในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน และรับผิดชอบต่อการพัฒนา ทุกๆ

* หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการการควบคุมดูแล กิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญาณทั้งมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

ด้านในพื้นที่ จึงได้กำหนดตัวชี้วัดให้ครบทุกด้าน ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (โกวิทย์ พวงงาม และคณะ , 2556)

ดังนั้น ในปี 2551 เป็นต้นมา ได้ขยายหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกด้านตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็นเกณฑ์ชี้วัด 7 ประเด็น ได้แก่ (1) การบริหารภารกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน (2) การบริหารงานเพื่อให้เกิด ผลสำเร็จต่อภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) การบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ (4) การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (5) การปรับปรุงภารกิจของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของ ประชาชน (7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

จึงกล่าวได้ว่า ผลจากการดำเนินงานประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในแต่ละปีที่ผ่านมา ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทุกประเภทตระหนักถึงความรับผิดชอบในการบริหารองค์กรเพื่อจัดบริการสาธารณะให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งจะเห็นได้ว่าการประเมินทำให้ อปท.แต่ละแห่งมีการแข่งขันเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการ สาธารณะแก่ประชาชนและพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองจนก่อให้เกิดความคิดริเริ่มในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในรูปแบบใหม่ๆ ที่หลากหลายซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ และเงินรางวัลที่จัดสรรให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจะเป็นการจูงใจให้กับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พัฒนาการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของตนเองให้เป็นไปตาม หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้ง การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการ ปฏิบัติงานและการให้บริการสาธารณะที่ดีและมีคุณภาพ

จึงกล่าวได้ว่า โครงการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องนั้น มีคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในหลายประการ อาทิ การจัดระบบการทำงานภายในองค์กร อปท.ตามแนวทางการปฏิบัติราชการ การได้เรียนรู้จุดแข็ง จุดอ่อน จากผลการประเมินผลตามตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการตื่นตัวทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และบุคลากรท้องถิ่น ในการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น เป็นต้น ที่สำคัญจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่นที่มีความก้าวหน้า และเกิดนวัตกรรมท้องถิ่น ใหม่ๆ ที่เป็นต้นแบบแก่ อปท.อื่นต่อไป

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation Theory)

คำว่า “นวัตกรรม”(Innovation) นั้นมีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินคำว่า “Innovare” แปลว่า “ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ” นวัตกรรมหากมองในมิติเชิงเศรษฐศาสตร์ คือ การนำแนวคิดใหม่ หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งมีทั้งความหมายในเชิงแคบของนวัตกรรม คือ ผลผลิตของความสำเร็จทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับพลวัตของกิจกรรมทางสังคม ในขณะที่ความหมายในเชิงกว้าง หมายถึง แนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใหม่ต่อตัวปัจเจก หรือหน่วยที่รับเอาสิ่งเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ การรวมเอากิจกรรมที่นำไปสู่การแสวงหาความสำเร็จเชิงพาณิชย์ การสร้างตลาดใหม่ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการและการบริการใหม่ การทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวให้กลายมาเป็นโอกาส และนำไปสู่แนวคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ขณะเดียวกันยังเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม จากการให้ความหมายของนวัตกรรมดังที่ได้กล่าวข้างต้น จะพบว่ามีความสำคัญที่มีความหมายแตกต่างจากคำว่า “Invention” ก็คือประเด็นในส่วนของการแสวงหาผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และสังคม เนื่องจากคำว่า Invention ที่แปลว่า สิ่งประดิษฐ์หรือประดิษฐ์กรรม มีความหมายเพียงการทำให้ความคิดใหม่เป็นความจริงขึ้นมา และสามารถจับต้องได้

การให้คำนิยามของคำว่า “นวัตกรรม” พบว่า มีการให้คำนิยามในหลายลักษณะ และหลายแง่มุมที่แตกต่างกันออกไปตามพื้นฐานความรู้ และวิชาชีพของนักวิชาการที่ให้คำนิยาม แต่อย่างไรก็ตามหากได้พิจารณาในประเด็นที่เป็นแก่นหลักสำคัญของคำนิยามต่าง ๆ แล้วจะพบว่าประเด็นที่เป็นมิติสำคัญของนวัตกรรม ก็คือ

1. **ความใหม่ (Newness)** สิ่งที่จะได้รับการยอมรับว่า มีคุณลักษณะเป็นนวัตกรรมได้นั้น มิติแรกที่จะต้องนึกคือ ความใหม่ หมายถึง เป็นสิ่งใหม่ที่ถูกพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นตัวผลิตภัณฑ์ บริการ หรือกระบวนการ โดยจะเป็นการปรับปรุงจากของเดิมหรือพัฒนาขึ้นใหม่เลยก็ได้

2. **ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits)** ในมิติประการที่สองที่ถูกกล่าวถึงเสมอในลักษณะของการเป็นนวัตกรรม ก็คือ การให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ หรือการสร้างความสำเร็จในเชิงพาณิชย์ กล่าวคือ นวัตกรรม จะต้องสามารถทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นได้จากการพัฒนาสิ่งใหม่นั้นๆ ซึ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นอาจจะสามารถวัดได้เป็นตัวเงินโดยตรง หรือไม่เป็นตัวเงินโดยตรงก็ได้

3. **การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Knowledge and Creativity Idea)** ในมิติที่สำคัญประการสุดท้ายของการเป็นนวัตกรรม ที่สามารถสรุปได้จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ก็คือ การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า สิ่งที่จะถือเป็นนวัตกรรมได้นั้นจะต้องเกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานของการพัฒนาให้เกิดขึ้นใหม่ ไม่ใช่เกิดจากการลอกเลียนแบบการทำซ้ำ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นวัตกรรม ” หมายถึง สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่บริการ ใหม่หรือกระบวนการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม หากจะพิจารณาเทียบเคียง ความหมายที่สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า “นวัตกรรม” คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ก็น่าจะเป็น บทสรุปที่มีความกระชับและชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม การให้ความหมายของนวัตกรรมในมุมมองด้านอื่นๆ เช่น ด้านเทคโนโลยีด้านการจัดการ จะมีบางส่วน ที่แตกต่างกันในส่วนย่อย แต่โดยแก่นของความหมายแล้วก็ไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับประเภทของนวัตกรรมการจำแนกประเภทของนวัตกรรม แบ่งได้หลายประเภทตาม ลักษณะขอบเขต และวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ การจำแนกที่พบบ่อย และมีการนำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงการวิจัย และการจัดการนวัตกรรมค่อนข้างมากก็จะประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ

1. การจำแนกตามเป้าหมายของนวัตกรรม (The Target of Innovation) แบ่งเป็น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) และนวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation)

2. การจำแนกตามระดับของการเปลี่ยนแปลง (The Degree of Change) จะแบ่งนวัตกรรม ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ นวัตกรรมในลักษณะเฉียบพลัน (Radical Innovation) และนวัตกรรม ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป (Incremental Innovation)

3. การจำแนกตามขอบเขตของผลกระทบ (The Area of Impact) จำแนกได้ 2 ประเภท คือ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Technological Innovation) และนวัตกรรมทางการบริหาร (Administrative Innovation)

ทั้งนี้ นวัตกรรมที่มีความหมายถึง การนำสิ่งใหม่ที่อาจจะอยู่ในรูปของความคิด การกระทำ กระบวนการ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากวิธีการที่มีอยู่เดิม แล้ว เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น เพื่อให้ใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น นวัตกรรมที่มักได้รับความสนใจและยอมรับและนำไปใช้ อย่างกว้างขวางโดยทั่วไป ซึ่งควรมีลักษณะ ดังนี้

1) เป็นนวัตกรรมที่ไม่ซับซ้อนและยากจนเกินไป ความง่ายของนวัตกรรมมี อิทธิพลอย่างมากต่อการยอมรับนำไปใช้

2) เป็นนวัตกรรมที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายแพงจนเกินไป เนื่องจากผู้ใช้จำนวนมากมี ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

3) เป็นนวัตกรรมที่สำเร็จรูปที่อำนวยความสะดวกในการใช้ มักได้รับการยอมรับและ นำไปใช้มากกว่านวัตกรรมที่ผู้ใช้จะต้องนำไปจัดทำเพิ่มเติม

4) เป็นนวัตกรรมที่ไม่กระทบกระเทือนต่อบริบทเดิมมากนัก

5) เป็นนวัตกรรมที่มีคนเกี่ยวข้องไม่มากนัก ไม่ต้องประสานงานหลายฝ่าย การใช้ที่ ขึ้นกับคนหลายฝ่ายย่อมทำให้เกิดความไม่สะดวก

6) เป็นนวัตกรรมที่ส่งผลให้ผลเป็นรูปธรรมเห็นได้ชัดเจนดังนั้นนวัตกรรมที่มีประโยชน์จะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้นำนวัตกรรมไปใช้สามารถปรับปรุง พัฒนางานได้ดีขึ้น และต้องเป็นกระบวนการที่สามารถทำได้ง่าย สำเร็จรูป และไม่กระทบต่อบริบทการจัดการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิมมากนัก

2.3 ทฤษฎีและกรอบแนวคิดเอชดีซี (HDC)

กรอบแนวคิดเอชดีซีนี้มีรากฐานมาจากหลักการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการสุขาภิบาลอาหาร และตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) แต่สรุปให้เข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้จริง และได้ผลจริง รายละเอียดเอชดีซีประกอบด้วย

1. H (Hygiene) เป็นเรื่องสุขลักษณะ สุขอนามัยที่ต้องทำ ได้แก่ ล้างมือ สวมหน้ากาก และดูแลสุขภาพร่างกาย
2. D (Distancing) เป็นเรื่องการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical distancing) ประกอบด้วยรายละเอียดปลีกย่อย ได้แก่ ระยะห่างระหว่างบุคคล พื้นที่ใช้งาน และความหนาแน่นของผู้ใช้พื้นที่
3. C (Cleanness) เป็นเรื่องการรักษาความสะอาดตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน ประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้ 1) อากาศ แสง เสียง, 2) อาหารปลอดภัย, 3) น้ำดื่ม น้ำใช้, 4) สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และ 5) ขยะมูลฝอย

ที่มาของภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเอชดีซี (HDC platform) กับการจัดการและการผ่อนปรนกิจการช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 (โดย นายธนชีพ พิระธรรณิศร์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)

เครื่องมือสำคัญที่ใช้เพื่อผ่อนปรนการเปิดดำเนินการของสถานประกอบการต่างๆคือแบบประเมินสถานประกอบการหรือสถานที่สาธารณะ ซึ่งเป็นเครื่องมือตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health) ซึ่งเป็นแบบประเมินด้วยตนเอง (Self-assessment form) ออกแบบข้อความให้เหมาะสมกับสถานประกอบการและกิจกรรมที่แตกต่างหลากหลายโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ ผู้ประกอบการสามารถทำแบบประเมินดังกล่าวด้วยตนเองผ่านระบบปฏิบัติการ (platform) บนเว็บไซต์ thaistopcovid เมื่อเข้าสู่เว็บไซต์ผู้ประกอบการจะได้ทราบคำแนะนำเพื่อเตรียมความพร้อมการเปิดดำเนินงานสถานประกอบการและทำแบบประเมิน ทั้งนี้ เมื่อทำแบบประเมินครบตามที่กำหนด ระบบจะจัดส่งใบรับรอง (Certificate) ให้ผู้ประกอบการและผู้ประกอบการสามารถสั่งพิมพ์และนำไปแสดงในสถานประกอบการของตนเองได้ต่อไป

ที่มาของภาพที่ 2 หน้าแรกของเว็บไซต์ thaistopcovid

ที่มาของภาพที่ 3 คำแนะนำการแนวทางการปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรมด้านการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการฝึกซ้อม สถานออกกำลังกายฟิตเนสและสนามกีฬาที่อยู่ในห้างสรรพสินค้าหรือในอาคารปิด

ที่มาของภาพที่ 4 แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานที่ (การบริหารจัดการ)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

*จำเป็น

ข. การประเมินระหว่างให้บริการ (ผู้ประกอบการ พนักงาน และผู้ให้บริการ)

(1) ทิศทางทางเข้า-ออก มีการลงทะเบียนเข้า-ออกสถานที่ โดยใช้แอปพลิเคชันตามที่ทางราชการกำหนด หรือใช้มาตรการควบคุมด้วยการบันทึกข้อมูลและรายงานทดแทน *

ที่มาของภาพที่ 5 แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ส่วนที่ 2 การประเมินระหว่างให้บริการ (ผู้ประกอบการ พนักงาน และผู้ให้บริการ)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

คะแนนรวม 24/25

สถานออกกาสักกายพิดเนส สนามกีฬาที่อยู่ในห้างสรรพสินค้าหรืออาคารปิด เช่น โบว์ลิ่ง สเก็ต สลัดน้ำแข็ง สนุกเกอร์ หรือชนิดกีฬาที่ลักษณะสถานที่ให้บริการคล้ายคีฬ...

ที่อยู่อีเมล *

numaknasmpho@gmail.com

ที่มาของภาพที่ 6 แบบประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ คะแนนจากการประเมินตนเอง

ที่มาของภาพที่ 7 ใบรับรองการประเมินตนเอง (Certificate) ซึ่งเว็บไซต์ thaistopcovid จะจัดส่งให้ผู้ประกอบการทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบการสามารถสั่งพิมพ์ใบรับรองนี้แล้วนำไปแสดงให้เห็นในที่สาธารณะได้ต่อไป

คำถามการประเมินตนเองของสถานประกอบการเป็นไปตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นการควบคุมกระบวนการอิทธิพลและปัจจัยต่าง ๆ ทั้งทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพที่กระทำหรือ อาจจะกระทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ การดำรงชีพอยู่ในสังคมของมนุษย์ทั้งโดยทางตรงและ ทางอ้อม ซึ่งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้คนขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และแบ่งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น เสียงดังมีผลต่อการได้ยิน แสงสว่างที่ไม่เหมาะสมมีผลต่อการมองเห็น
2. สิ่งแวดล้อมทางเคมี เช่น สารปรอทในอาหารมีผลต่อระบบประสาท
3. สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ เช่น แบคทีเรีย ไวรัส เชื้อรา หนองพยาธิ มีผลต่อการเจ็บป่วยเป็นโรค
4. สิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น ความเชื่อหรือวัฒนธรรมการรับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ มีผลต่อการเกิดโรกระบบทางเดินอาหารและโรคติดเชื้อ เศรษฐกิจและรายได้ของครอบครัวมีผลต่อสุขภาพกายและใจของคนในครอบครัว

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

จิราวัฒน์ ปรัตถกรกุล (2563) ผลการวิจัยนี้ทำให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความรู้เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดและดำเนินกิจการ และผลการดำเนินกิจการตามแนวทางอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี และแบบความรู้ความเข้าใจด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี การปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรม ปัจจัยการเปิดดำเนินกิจการ และผลการดำเนินกิจการตามแนวทางอนามัยสิ่งแวดล้อมเอชดีซี ของผู้ประกอบการและ/หรือพนักงานศูนย์ออกกาลังกายและสถานประกอบการอื่นในเขตเทศบาลเมืองหัวหินช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นประโยชน์เรื่องการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน การบริหารจัดการ การลงทุน ฯลฯ เพื่อชุมชนและเมืองในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดโรคระบาดระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด และอาจเป็นประโยชน์ด้านสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพ การท่องเที่ยว และการป้องกันโรคแก่ประชาชนต่อไป

จักรพันธ์ ศิริบริรักษ์ ,สมจิต พุกษะริตานนท์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง บริบท โรคโควิด-19 เป็นปัญหาสาธารณสุขทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสาเหตุของโรค การรักษา และแนวทางป้องกันโรค วิธีการใช้วิธีสัมภาษณ์ออนไลน์และค้นหาข้อมูลจากวารสารต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน และที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา โรคโควิด-19 เป็นโรคติดต่อจากละอองไอ จาม หรือสิ่งคัดหลั่งจากผู้ป่วย มีสาเหตุจากโคโรนาไวรัสผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่มีอาการ หรืออาการน้อย มีส่วนน้อยเป็นรุนแรง อาการของโรคมักเป็นทางเดินหายใจส่วนบน หากเป็นมากจะมีอาการมักที่ปอด พบผู้ใหญ่เป็นโรคมกกว่าเด็ก ผู้ที่เป็นรุนแรงมักเป็นผู้สูงอายุ และมีโรคเรื้อรังร่วมด้วย อัตราเสียชีวิตพบได้ร้อยละ 2-3 ของผู้ป่วยทั้งหมด ยังไม่มียารักษาโรคโดยตรง แต่มีการใช้ยาต้านไวรัส วิธีป้องกันไม่ให้เป็นโรคใช้หลักการป้องกันโรคที่แหล่งกำเนิดโรค ทางผ่านคือการรักษาระยะห่าง และผู้รับโดยต้องรักษาสุขอนามัยและสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันทางเดินหายใจ และยังไม่มียาวัคซีนป้องกันโรคนี้ สรุป โรคโควิด-19 เป็นโรคติดต่อโดยทางเดินหายใจ การป้องกันโดยการรักษาสุขอนามัยเป็นวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากยังไม่มียารักษาและไม่มีวัคซีนป้องกัน

พัชรา ยิ่งดำนุ่น (2563) ได้เขียนบทความเรื่องสถานการณ์โควิด-19 ในสายตานักข่าว การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในจังหวัดปัตตานีมีการเฝ้าระวังเป็นพิเศษในกลุ่มที่เดินทางกลับจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอิสลามในประเทศมาเลเซียและผู้สัมผัสใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว จังหวัดปัตตานียังได้ออกคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดปัตตานีที่ห้ามการเดินทางข้ามจังหวัดและควบคุมการเดินทางออกนอกหมู่บ้านที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาด มาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง แต่ภายใต้ความตื่นตระหนกที่เกิดขึ้น ก็ยังมีความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งเรื่องอาหารและอุปกรณ์ในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19 ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ตรวจคัด

กรองผู้คนจำนวนมากในจุดต่าง ๆ ไปจนถึงประชาชนที่ไม่สามารถเดินทางเข้าออกจากหมู่บ้านของตนเองได้ สำหรับ ม.อ.ปัตตานี โดยศูนย์อาสาสมัครพระบิดาก็เป็นกำลังสำคัญหนึ่งในการสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของโควิด-19 ด้วย แม้ขณะนี้การแพร่ระบาดดังกล่าวจะคลี่คลายแล้วแต่การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง หมั่นล้างมือบ่อย ๆ การไม่รวมตัวกันในสถานที่แออัด และใช้ชีวิตอย่างมีสติก็ยังเป็นวิถีปฏิบัติใหม่ที่เราควรอยู่คู่เราต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

An Pan และคณะ (2562) ศึกษาผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ช่วงเดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้ติดเชื้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งที่พำนักอาศัย อาชีพ และระดับความรุนแรงของโรคจากผู้ติดเชื้อจำนวน 32,583 คน โดยแบ่งช่วงการศึกษาเป็น 4 ระยะ ผลการศึกษาพบว่าจำนวนผู้ป่วยรายวันเพิ่มสูงสุดในช่วงที่ 3 และเริ่มลดลงหลังจากนั้น ทั้งนี้ ผู้ป่วยดังกล่าวเป็นกลุ่มบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข นอกจากนี้ พบว่าสัดส่วนจำนวนผู้ป่วยหนักและวิกฤตลดลงจากร้อยละ 53.1 เหลือ 10.30 ความรุนแรงของโรคพบมากในกลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 80 ปี) ดังนั้น ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงติดเชื้อมากกว่าผู้มีอายุน้อย (20 - 39 ปี) ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลงเป็นเพราะระบบงานด้านสาธารณสุขที่ครอบคลุมหลากหลายแง่มุมซึ่งสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการควบคุมการระบาดของโรคโควิด 19 ที่ดีขึ้น ผู้วิจัยชี้ให้เห็นว่านโยบายด้านสาธารณสุขมีความจำเป็นและสำคัญต่อการควบคุมและบริหารจัดการการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

X M Zhi รายงานว่าช่วงที่โรคโควิด 19 ระบาดที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลจีนนำมาตรการป้องกันและควบคุมโรคมาใช้อย่างกว้างขวาง เช่น การแยกตัวผู้ติดเชื้อ การจัดการและติดตามผู้สัมผัสเชื้ออย่างใกล้ชิด การป้องกันตัวของประชาชน รวมถึงใช้หลักการเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมเข้ามาช่วยด้วย และปัจจุบัน รัฐบาลจีนประสบความสำเร็จเรื่องการควบคุมโรคโควิด 19 อย่างชัดเจน นอกจากมาตรการพื้นฐาน เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่างกัน การล้างมือแล้ว มาตรการหนึ่งที่รัฐบาลจีนดำเนินการคือจัดทำชุดคู่มือหรือคำแนะนำ (Guideline) เกี่ยวกับอนามัยสิ่งแวดล้อมและเทคนิคป้องกันการติดเชื้อสำหรับประชาชนและการใช้ชีวิตของประชาชนในสถานที่ต่าง ๆ กัน เช่น วิธีใช้ยานพาหนะโดยสารสาธารณะให้ปลอดภัยจากโรคโควิด 19 ฯลฯ ผลจากมาตรการต่าง ๆ ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลงตามลำดับ

Hadi Eslami และ Mahrokh Jalili จึงศึกษาทบทวนบทบาทของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยอุณหภูมิ ความชื้น ความเร็วลม อาหาร น้ำและท่อระบายน้ำ อากาศ แสงพาหะ พื้นผิววัสดุ และมือคน ที่มีผลต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการศึกษาพบว่าเชื้อสามารถติดทนทานตบบนวัสดุผิวเรียบ อุณหภูมิที่สูงขึ้นและแสงแดดสามารถทำลายโครงสร้างของเชื้อได้และทำให้เชื้อติดทนทานบนวัสดุผิวหยาบลดลง ทั้งนี้ เมื่ออุณหภูมิในอากาศเพิ่มขึ้น 1 องศาเซลเซียส จำนวนเชื้อสะสมจะลดลงร้อยละ 0.86 ผลการศึกษายืนยันว่าพบเชื้อในท่อระบายน้ำ แต่ยังไม่พบหลักฐานที่ชัดเจน

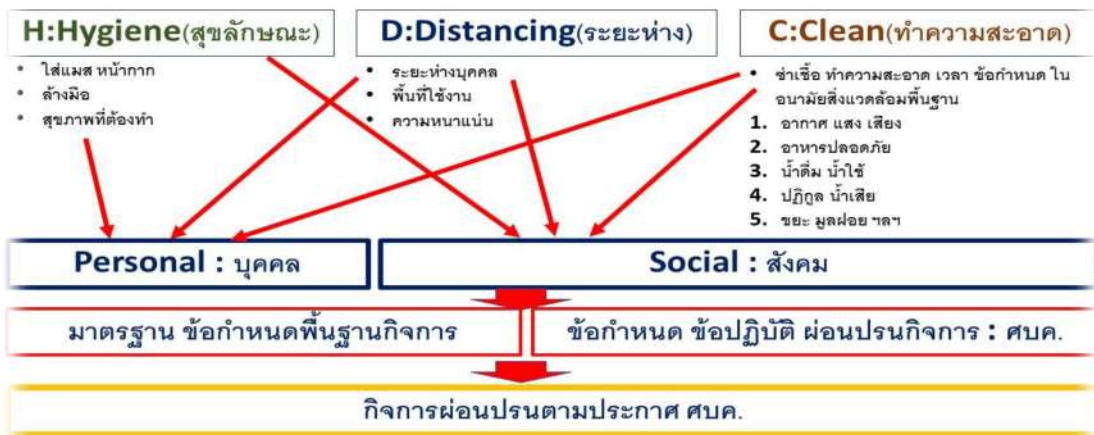
ว่าเชื้อสามารถแพร่กระจายผ่านสิ่งปฏิกูลหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อน งานวิจัยรายงานเพิ่มเติมว่ายังไม่อาจระบุได้ว่าเชื้อสามารถแพร่กระจายผ่านอาหาร บรรจุภัณฑ์อาหาร และการจัดเตรียมอาหาร จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยล่าสุดพบว่าเชื้อสามารถแพร่กระจายผ่านละอองฝอยในอากาศ (Aerosol) ระยะไกลถึง ๖ ฟุต (ประมาณ ๒ เมตร) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบหลักฐานว่าเชื้อสามารถแพร่กระจายผ่านแมลงกินเลือด (Blood-feeding arthropod) เช่น ยุง

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีการจัดการและการปฏิบัติต่อกิจการที่ผ่อนปรน : HDC Platform

ที่มาของภาพที่ 8 กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย และวิธีประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย (research methodology)

การประเมินนวัตกรรมท้องถิ่นในครั้งนี้ ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ บทความในวารสาร ตำราต่างๆ ทั้งของต่างประเทศ และ ของไทย ซึ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการออกแบบสอบถาม แบบปลายปิด เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูล ในประเด็นที่กำหนด ผสมผสานกับแบบปลายเปิด เพื่อเปิดกว้างให้ แสดงความคิดเห็นนอกเหนือประเด็นที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่มีความเหมาะสมภายใต้ กรอบแนวคิดในการวิจัยในการสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับโครงการนวัตกรรม “HDC ดู่”

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูล ที่ได้จากเอกสารโดยการรวบรวมจาก แนวคิด และทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ปรัชญาการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักสูตร การพัฒนาวิจัยเชิงบวกและ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับ โครงการนวัตกรรม “HDC ดู่” โดยเริ่มจากการทบทวนแนวคิดการประเมินองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ความหมาย ของปรัชญาทางการศึกษา และจัดทำการประเมินนวัตกรรมท้องถิ่นโครงการนวัตกรรม “HDC ดู่” ศึกษาบริบท ของพื้นที่ การผลักดันนโยบาย บทบาทใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชน การให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้เรื่องโครงการนวัตกรรม “HDC ดู่” โดยมีแนวทาง ดังนี้

1. การทำกรณีศึกษาบริบทของพื้นที่ในการดำเนินงานโครงการนวัตกรรม “HDC ดู่” เทศบาลเมืองหัวหิน
2. การขยายแนวคิดเป็นนโยบายสาธารณะ ซึ่งหมายถึง การสร้างความยอมรับจากหลายกลุ่ม เช่น กลุ่ม การเมือง ข้าราชการ ภาคธุรกิจ พนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในบริบทของพื้นที่ สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตราที่ 16 (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

3. การสกัดกรอบความคิดจากเอกสาร (documentary research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ของคณะผู้ ประเมินนวัตกรรม จะใช้การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูลความสอดคล้อง การสังเคราะห์ การประมวลผลตามแนวคิด ทฤษฎีตลอดจนกระบวนการวิจัย ด้วยการเชื่อมต่อกับองค์ความรู้และผสมผสาน โดยใช้วิธีการนำเสนอผลการประเมินนวัตกรรมในเชิงพรรณนา (descriptive approach) การอธิบายวิเคราะห์ ข้อมูลควบคู่ไปกับการยกตัวอย่าง การแสดงผล ต่าง ๆ

4. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ บรรยายให้องค์ความรู้ เรื่อง หลักการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health) โครงการนวัตกรรม “HDC ดี” ตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากร รวมถึงประชาชนเกิดความเข้าใจในประโยชน์ ขั้นตอนการดำเนินงาน โดยให้ภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ อย่างเป็นระบบด้วยการบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่ายของท้องถิ่น

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายผู้ที่ได้รับประโยชน์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ผู้ประกอบการภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาควิชาการ ซึ่งสามารถแจกแจงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ประกอบการภาคเอกชนจำนวน 246 แห่ง
2. ภาคประชาชนจำนวน 1,200 คน
3. ภาครัฐจำนวน 14 หน่วยงาน
4. ภาควิชาการ 3 มหาวิทยาลัย

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. เตรียมการในด้านข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โครงการนวัตกรรม “HDC ดี” ได้แก่ หลักการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการสุขาภิบาลอาหาร และตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) รายละเอียดเช็ลชีประกอบด้วย

- H (Hygiene) เป็นเรื่องสุขลักษณะ สุขอนามัยที่ต้องทำ ได้แก่ ล้างมือ สวมหน้ากาก และดูแลสุขภาพร่างกาย

- D (Distancing) เป็นเรื่องการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical distancing) ประกอบด้วยรายละเอียดปลีกย่อย ได้แก่ ระยะห่างระหว่างบุคคล พื้นที่ใช้งาน และความหนาแน่นของผู้ใช้พื้นที่

- C (Cleanness) เป็นเรื่องการรักษาความสะอาดตามหลักการอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน ประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้ 1) อากาศ แสง เสียง, 2) อาหารปลอดภัย, 3) น้ำดื่มน้ำใช้, 4) สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และ 5) ขยะมูลฝอยนำเสนอเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. คณะผู้ประเมินนวัตกรรม เตรียมความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากโครงการ “HDC ดี” ในด้านวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัย นำไปสู่การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ถูกต้องอย่างครอบคลุมและตรงประเด็นในการประเมินนวัตกรรม ในครั้งนี้

3. การเตรียมรูปแบบของคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ โดยมุ่งประเด็นคำถาม 6 มิติ ดังนี้

1. ด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ

3. ด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน
4. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม
5. ด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม
6. ถอดบทเรียนของนวัตกรรมในบริบทของพื้นที่และจากงานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม การเรียงลำดับตามเนื้อหา เป็นคำถามปลายเปิดของผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้อง ข้าราชการ ผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประชาชน ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสำรวจวรรณกรรม สภาพปัญหาและบริบททางพื้นที่

4. เตรียมบทสรุปผลการดำเนินงานวิจัยในโครงการประเมินนวัตกรรมท้องถิ่น เพื่อการนำเสนอในรูปแบบสื่อออนไลน์ คลิป วีที อาร์ เพื่อนำไปสู่ความรู้เชิงประจักษ์และสร้างความเข้าใจของภาคประชาชนที่ง่ายต่อการเข้าถึงการเรียนรู้ในยุคสมัยใหม่

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารงานวิจัยแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทหนังสือ โดยรวบรวมแยกประเด็นไว้ตามเนื้อหาของงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ วรรณกรรม ตลอดจนการก่อเกิดองค์ความรู้พัฒนาการและความเข้าใจ การส่งเสริมให้เกิดแนวทางปฏิบัติในองค์กรถึงหลักสูตรพัฒนาวิสัยเชิงบวก หรือ ระบบพัฒนาความดีสากล 5 ประการ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและต่อยอดเป็นนวัตกรรมต้นแบบในโครงการ“HDC ดีๆ”

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (field data) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบตัวต่อตัว การนำเสนอและเปิดเผยข้อมูล ผ่านการจัดการฝึกอบรม 1 วัน เพื่อต้องการทราบทัศนคติของผู้ตอบ โดยการเตรียมการสร้างคำถามที่มุ่งถึงรายละเอียดขององค์กร ภาพรวม โครงสร้าง (semi-structured interview) เป็นลักษณะของการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการกำหนดคำถามเป็นประเด็นให้ครอบคลุมสอดคล้อง และเหมาะสมกับเรื่องที่ทำการประเมินนวัตกรรม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ประเมินนวัตกรรมดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสาร และข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลสร้างข้อสรุป จากการศึกษารูปแบบข้อมูลเดิมและข้อมูลใหม่ ซึ่งจะใช้เป็นการเสริมในการวิเคราะห์

การจำแนกข้อมูลที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสม จะใช้การจำแนกข้อมูลตามประเภทที่ผู้ประเมินนวัตกรรมสังเกตและการพิจารณาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการอธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์ในสังคมและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการกำหนดหน่วยวิเคราะห์ให้แก่ข้อมูลนั้น ๆ มีวิธีการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ นำเสนอโดยการบรรยาย (descriptive) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และจดบันทึก
2. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมวรรณกรรม การคัดเลือกข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ⁷

โดยนำมาสู่การวิเคราะห์ข้อมูลสร้างข้อสรุป 3 ชนิด คือ

1. การวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) คือ การตีความ สร้างข้อสรุปข้อมูลจาก สิ่งที่เป็นรูปธรรมจากปรากฏการณ์ที่มองเห็น เช่น การทำงาน เหตุการณ์ หากได้รับการยืนยันจากแหล่งข้อมูลก็จะเป็นถือข้อสรุปการลงมือวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น มีการบันทึก โดยจำแนกออกเป็น 6 ขั้นตอน ในโครงการ“HDC ดี” ในการวิเคราะห์ข้อมูลในหนึ่งเหตุการณ์ ได้แก่ (ใคร) (ที่ไหน) (เมื่อไหร่) (อย่างไร) (อะไร) (มีความสำคัญอย่างไรในการทำ)
2. การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (typological analysis) การจำแนกข้อมูลขั้นตอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แยกออกเป็นขั้นตอน เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ การพยายามตอบคำถามว่า “HDC ดี” มีความสำคัญและเกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะเหตุใด โดยความต้องการของทุกฝ่ายและจะมีผลกระทบต่อระบบเดิมอย่างไร ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบผลกระทบ ข้อดี ข้อเสีย การเปรียบเทียบ
3. การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (constant comparison) เป็นการใช่วิธีการเปรียบเทียบ

⁷ สุภางค์ จันทวานิช, ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ, อคิน รพีพัฒน์, ชยันต์ วรรธนะภูติ, & อมรา พงศาพิชญ์. คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา.

การทดสอบความเชื่อมั่นของวิธีวิจัย

การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ที่รวบรวมได้จากการศึกษาเบื้องต้น การสังเกต การสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ใช้วิธีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลใช้วิธีการตรวจแบบสามเส้าด้านนักวิจัย (investigator triangulation) โดยการนำข้อมูลความเป็นจริง และใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อเป็นการแสวงหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งที่ต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและตรงประเด็น

การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเดิม การรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้การสังเกต

องค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

1. เทศบาลเมืองหัวหิน
2. กรมอนามัย
3. ศูนย์อนามัยที่ 5 จังหวัดราชบุรี
4. มหาวิทยาลัยมหิดล
5. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
6. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหัวหิน
7. โรงพยาบาลหัวหิน
8. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวหัวหินชะอำ
9. เครือข่ายจิตอาสา
10. สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ
11. เครือข่ายชุมชน 39 ชุมชน
12. อำเภอหัวหิน
13. มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
14. สถาบันวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาสร้างสรรค์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การประเมินนวัตกรรม

การประเมินนวัตกรรมเรื่อง โครงการ“HDC ดี” ของเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นการประเมินนวัตกรรม
ท้องถิ่นใน 6 มิติ คือ

1. ด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม

2. ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ

3. ด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน

4. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม

5. ด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม และสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ทักษะ
ประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ในการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็น
นวัตกรรมใหม่หรือกระบวนการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความคิด
สร้างสรรค์ ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งปรากฏ
เป็นผลจากการประเมินดังต่อไปนี้

4.1 ความเป็นนวัตกรรม (Innovation) ของโครงการที่ศึกษา เป็นอย่างไร ?

โครงการนวัตกรรม “HDC ดี” เป็นแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(อปท.) ในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการกับภาคประชาชน (Service mind)เป็นการประยุกต์ใช้
หลักอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้กับโรคโควิด-๑๙ โดยบูรณาการความ
ร่วมมือของทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตลอดจนทุนที่เป็น
ศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งได้แก่ทุนมนุษย์ ทุนวัฒนธรรม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางสังคม นำไปสู่การ ปรับปรุง
แก้ไข เปลี่ยนแปลง การควบคุม กำกับ ดูแล และการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ได้
อย่างรวดเร็ว เป็นการป้องกันเชิงรุกของ อปท. ในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการส่งมอบบริการ
สาธารณะที่ไม่ใช่การสงเคราะห์ การตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน เป็นการให้บริการเชิงบูรณาการ MOU
ความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ มีความหลากหลาย มีการบำรุงรักษาและการ
ตรวจประเมินนวัตกรรม โดยหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา

โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วม
ของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อ
สังคมและการดูแลความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงแนวทางปฏิบัติที่เรียบง่าย และสร้างสรรค์ ใช้งบประมาณ
ดำเนินการน้อย แต่มีประสิทธิภาพสูง

ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูง สร้างการเรียนรู้ให้คนในเมืองหัวหินรู้เท่าทันโควิด-19 ไม่ตื่นตระหนกตกใจต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถอยู่ร่วมกับโรคโควิด-19 ได้อย่างปลอดภัย เป็นมาตรการในเชิงการบริหารที่นำไปสู่บรรทัดฐานใหม่ในสังคมไทยยุค (New Norm) ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ที่มาของภาพที่ 9 การพัฒนานวัตกรรม

ที่มาของภาพที่ 10 ศูนย์บริหารราชการฉุกเฉิน

สิ่งสำคัญอีกด้านหนึ่งคือของการให้บริการ “การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลสุขภาพปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ในลักษณะ ๑ เมือง ๑ ชะตากรรมร่วม ในสภาวะการติดเชื้อโควิด-๑๙ เพียง ๑ รายในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงอย่างรุนแรงต่อทางเศรษฐกิจและสังคมทั่วไปทั้งเมืองนำไปสู่การพัฒนาแนวทางป้องกันโรคร้ายแรงเชิงกลยุทธ์

ที่มาของภาพที่ 11 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน

การสร้างแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเดินทางตลอดจนการยอมรับในความปลอดภัยในชีวิตในระดับมาตรฐานสากลยุคปัจจุบันที่มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้ออยู่ตลอดเวลา เป็นการสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล และชุมชนเมืองอย่างมีนัยสำคัญต่อการป้องกันการแพร่กระจายที่สามารถลดภาวะการติดเชื้อจากเดิม (2563) 15 ราย สามารถป้องกันการติดเชื้อมาแล้ว 284 วัน

ติดตามข่าวสารการเฝ้าระวังและติดตามป้องกันสถานการณ์ไวรัสโควิด19 ในพื้นที่ อ.หัวหิน ได้ที่ [Facebook](#) ศูนย์บัญชาการ ป้องกัน Covid19 อำเภอหัวหิน

ที่มาของภาพที่ 12 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ เป็นอย่างไร ?

หนึ่งในตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโคโรนาไวรัส (COVID-19) ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา (โควิดครั้งที่ 1) คือ บทบาทของภาคประชาชน (non-state actors) ตั้งแต่การให้ความร่วมมือ (cooperation) อย่างดีกับมาตรการภาครัฐในการควบคุมโรค และการจำกัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ร่วมใส่หน้ากาก ปิดออฟฟิศ กินร้อน ช้อนเรา อยู่บ้าน ล้างมือ ถือเจลแอลกอฮอล์ ไปจนถึงการเข้ามามีส่วนร่วม (participation) ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในช่วงเวลาสำคัญต่างๆ เช่น ร่วมจัดหาอุปกรณ์การแพทย์ที่ขาดแคลนให้กับโรงพยาบาล ระดมอาหาร อุปกรณ์ป้องกันโรค และยาสามัญประจำบ้านเพื่อช่วยเหลือประชากรกลุ่มเปราะบางรักษาระยะห่าง (social distancing) ในช่วงปิดเมือง เป็นต้น ตอนนีที่สถานการณ์คลี่คลายแล้วจึงเป็นจังหวะดีที่จะถอดบทเรียนความสำเร็จจากพลังพลเมืองเหล่านี้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการกลับมาของโควิด-19 ระลอกสอง รวมถึงภัยธรรมชาติอื่นๆ หรือแม้กระทั่งการระบาดของโรคอุบัติใหม่ที่สามารถเกิดขึ้นได้อีกทุกเมื่อ

ในโครงการนวัตกรรม “HDC ดี” เป็นการผสมผสานการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน กลุ่มความร่วมมือสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่ม ผู้ประกอบการภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาควิชาการ ซึ่งสามารถแจกแจงรายละเอียดดังต่อไปนี้

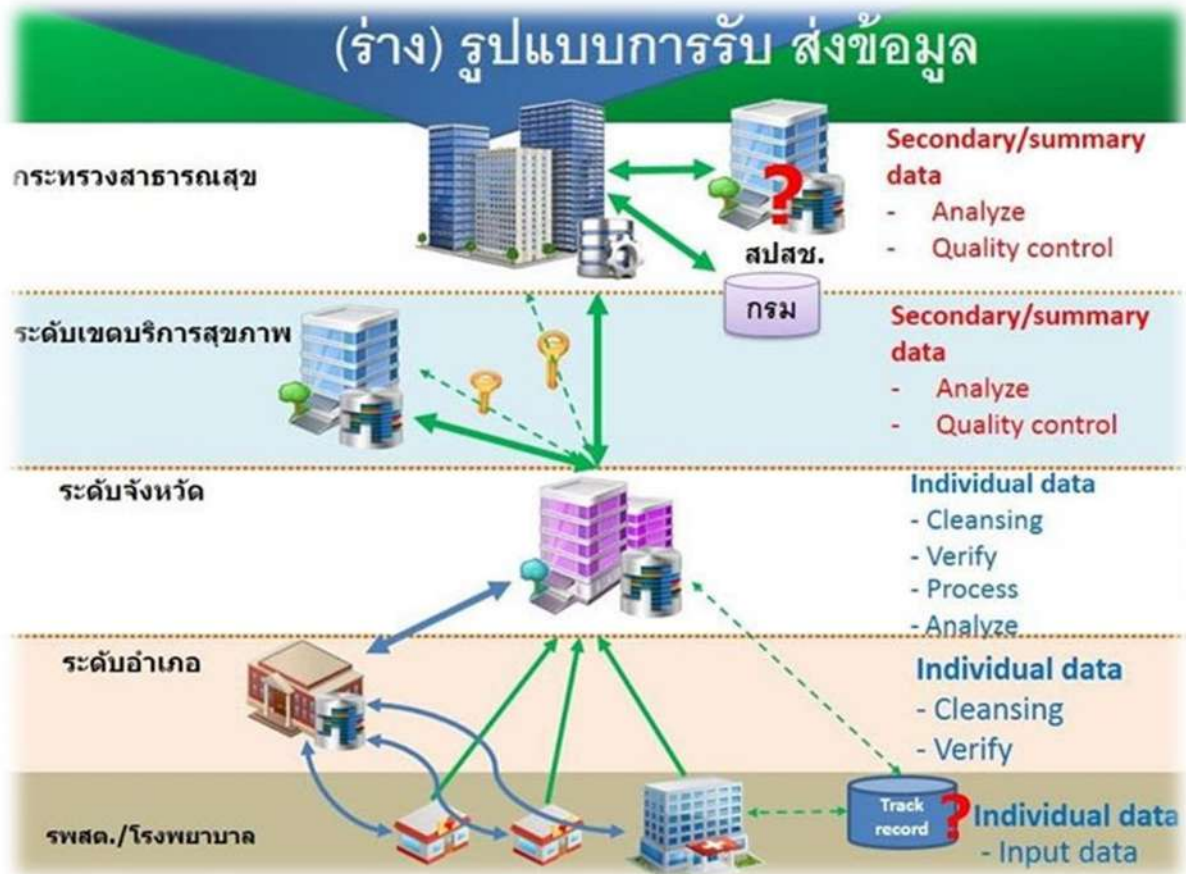
1. กลุ่มผู้ประกอบการภาคเอกชนจำนวน 246 แห่ง
2. ภาคประชาชนจำนวน 1,200 คน
3. ภาครัฐจำนวน 14 หน่วยงาน
4. ภาควิชาการ 3 มหาวิทยาลัย

วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. การประชุมหารือมาตรการสร้างความเชื่อมั่นให้หัวหินเป็น “เมือง Health Literacy” และยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการ ในเทศบาลหัวหิน ในรูปแบบใหม่ พลิกสถานการณ์ Covid-19 โดยมีนายแพทย์ วุฒิกุล นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน และนายแพทย์สุริยะ คูหะรัตน์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้นำบุคลากรผู้เกี่ยวข้องร่วมหารือเพื่อให้เกิดมาตรการดังกล่าวอย่างเป็นทางการ อย่างเป็นทางการ ๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มาของภาพที่ 13 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชน

การรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติทุกครั้งเป็นงานที่ต้องอาศัยการเข้าถึงและความเข้าใจบริบทของพื้นที่ (local outreach and context-specific support) คนที่สามารถจัดการกับหน่วยงานได้ดีที่สุดจึงเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่นเสมอ การระดมทรัพยากรของคนในพื้นที่ ทั้งกำลังแรงที่ร่วมด้วยช่วยกันในกลุ่มชน ไปจนถึงกำลังทรัพย์เพื่อจัดซื้อจัดหาของที่จำเป็นสำหรับคนในพื้นที่จึงเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลสูงสุด เราเห็นตัวอย่างได้ชัดมากจากโควิด-19 ชุมชนที่รวมตัวกันได้เร็วและระดมทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือกัน

สามารถควบคุมการระบาดและเอาตัวรอดร่วมกันทั้งชุมชนได้ดีกว่าชุมชนที่ต้องรอพึ่งพาการช่วยเหลือจากภาครัฐ อีกตัวอย่างที่เห็นชัดคือถุงยังชีพที่มีการแจกจ่ายให้ครอบครัวเดือดร้อน ถ้าเป็นถุงยังชีพที่คนในท้องถิ่นได้รับการจัดสรรเงินเพื่อทำและกระจายเอง จะมีของใช้และอาหารจำเป็นตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและไปถึงเร็วกว่าถุงยังชีพที่แจกจ่ายจากส่วนกลางที่ตามมาตอนหลัง

ที่มาของภาพที่ 14 รูปแบบการรับส่งข้อมูล

ภาครัฐต้องให้ความสนใจและความจริงจังในการแก้ปัญหา ก็จะติดข้อจำกัดในการจัดการกับสถานการณ์เร่งด่วนเสมอ ตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณใหม่ การเบิกจ่ายบงกเงิน การคัดเลือกกลุ่มที่ต้องช่วยเหลือและจัดลำดับก่อนหลัง ฯลฯ ซึ่งระเบียบ กระบวนการ และขั้นตอนเหล่านี้ทำให้ความช่วยเหลือจริงลงไปถึงประชาชนช้ากว่าความจำเป็นเร่งด่วนของสถานการณ์ 1 อาทิตย์ถึง 3 เดือนเป็นอย่างต่ำ การระดมทรัพยากรจากภาคประชาชนจึงตอบโจทย์ความต้องการในช่วงวิกฤตที่สุดได้ (timely response) งานที่ต้องอาศัยความเร็วในการแก้ปัญหา และความยืดหยุ่นในการทำงานจึงจำเป็นต้องมีความช่วยเหลือจากภาคประชาชน ซึ่งเห็นได้จากการระดมของและเงินเพื่อจัดส่งอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ขาดแคลนให้กับโรงพยาบาลในช่วงอาทิตย์ที่วิกฤตเร่งด่วนที่สุดของการระบาดระลอกหนึ่งก็เกิดจากการสนับสนุนและมีส่วนร่วมภาค

ประชาชน นอกจากนี้แล้ว ภาคประชาชนยังเป็นกำลังสำคัญในโควิด-19 รอบนี้ที่ช่วยซอมนผู้ตกหล่นในสังคมให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ซึ่งเห็นตัวอย่างได้ชัดมากกรณีในพื้นที่เมืองใหญ่เช่นเทศบาลเมืองหัวหินที่ผู้อยู่อาศัยส่วนหนึ่งเป็นประชากรพลัดถิ่นและแรงงานต่างชาติ ซึ่งจะไม่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร์เลยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากกลไกภาครัฐ

Market Village
HUA HIN

4

ข้อณรงค์ห่างไกล
โควิด-19

1. กินร้อน
กินอาหารที่ผ่านการปรุงสุกด้วยความร้อนแล้ว เท่านั้น

2. ช้อนกลาง
ใช้ช้อนกลางเมื่อทานอาหารร่วมกับผู้อื่น และทำความสะอาดทุกครั้ง

3. ล้างมือ
ล้างมือด้วยเจลฆ่าเชื้อ หรือสบู่เมื่อสัมผัสแหล่งสกปรก หรือจุดเสี่ยง

4. สวมหน้ากากอนามัย
สวมหน้ากากป้องกันโรค หากมีอาการจามหรือต้องไปในแหล่งชุมชนที่คนพลุกพล่าน

พบแพทย์! เมื่อมีอาการ ไข้สูง ไอ เจ็บคอ หายใจเหนื่อยหอบ

www.facebook.com/MarketVillageOfficial

4.3 ความคุ้มค่าและต้นทุนของนวัตกรรมเป็นอย่างไร ?

หลักความคุ้มค่า(Cost-effectiveness or Economy)

"หลักความคุ้มค่า หมายถึง บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้บุคคลากรมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

1. คุ้มค่าด้านประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ แผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่ เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบ กระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้ง ด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตาม ภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ปีที่ได้ดำเนินการ 2563-ปัจจุบัน จำนวนและชื่อหน่วยงานที่ร่วมเป็นเครือข่ายดำเนินการ ประกอบไปด้วย

1. เทศบาลเมืองหัวหิน
2. กรมอนามัย
3. ศูนย์อนามัยที่ 5 จังหวัดราชบุรี
4. มหาวิทยาลัยมหิดล
5. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
6. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหัวหิน
7. โรงพยาบาลหัวหิน
8. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวหัวหินชะอำ
9. เครือข่ายจิตอาสา
10. สถานีกาชาดหัวหินเฉลิมพระเกียรติ
11. เครือข่ายชุมชน 39 ชุมชน
12. อำเภอหัวหิน
13. สถานีตำรวจภูธรหัวหิน

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 103,280บาท

ที่มาของภาพที่ 16 การประชุมร่วมมือในการแก้ไขสถานการณ์

โดยสรุปแล้ว การประเมินนวัตกรรมในด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน โดยใช้งบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 150,000 บาท ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับมีคุณค่าด้านประสิทธิผล (Effectiveness) และด้านประสิทธิภาพ (Efficiency)

- 1) สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ภายในเขตเทศบาลได้อย่างรวดเร็ว
- 2) ประชาชนภายในเขตเทศบาลสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตบนบรรทัดฐานใหม่โดยไม่เกิดความวิตกกังวล
- 3) ผู้ประกอบการ ร้านค้าสามารถเปิดกิจการ และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนดได้อย่างถูกต้อง

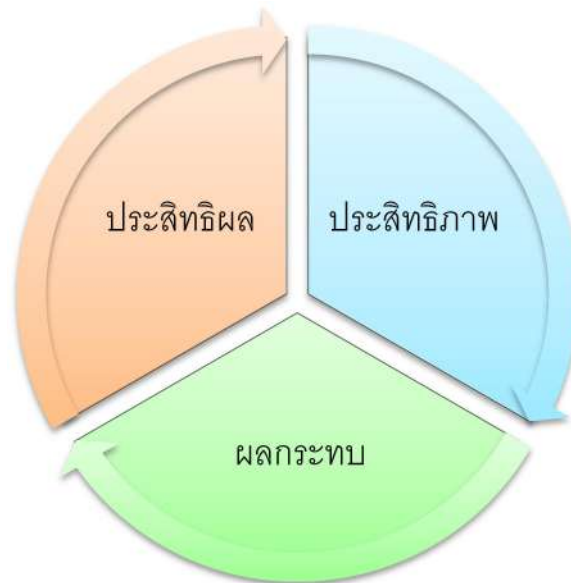
ที่มาของภาพที่ 17 ศูนย์ข้อมูลมาตรการในการแก้ไขปัญหาโควิด

ผลในเชิงบวกด้านบวก

- 1) ประชาชนเกิดการเรียนรู้และรู้เท่าทันโรคโควิด-19 สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยไม่เกิดความวิตกกังวล
- 2) หลังจากเทศบาลเมืองหัวหินประกาศมาตรการเปิดเมืองด้วย HDC นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยกลับมาเที่ยวในพื้นที่หัวหินอย่างล้นหลาม โรงแรมเต็มทุกวันหยุด ผู้ประกอบการร้านค้าสามารถขายสินค้าได้อย่างมากมาย เช่น ร้านค้าย่านเขาตะเกียบขายอาหารได้วันละกว่าหนึ่งล้านบาท
- 3) ด้านสังคมวัฒนธรรมประชาชนสามารถจัดกิจกรรมตามประเพณีได้ตามปกติและมีความปลอดภัยสูง มีการทำกิจกรรมด้านสุขภาพและกีฬา การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ ได้อย่างปลอดภัย เช่น กิจกรรมของผู้สูงอายุ กิจกรรมรำไทย การซ้อมดนตรี
- 4) นวัตกรรม “HDC ดี” กระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกร่วมในลักษณะ 1 เมือง 1 ชะตากรรมร่วมปรากฏการณ์การติดเชื้อโควิด-19 เพียง 1 ราย ส่งผลกระทบทางต่อเศรษฐกิจสังคมเป็นการทั่วไปทั้งเมือง เหตุผลดังกล่าวในขั้นต้นยังไปสู่การสร้างบรรทัดฐานความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับเมืองอย่างเห็นได้ชัด นอกนั้นแล้ว “HDC ดี” ยังช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและกำหนดชะตาชีวิตของตนเองมากขึ้น และที่สำคัญ

ที่สุด “HDC ดี” ยังได้สร้างความเป็นพลเมืองหัวหินที่มีลักษณะกระตือรือร้นและรับผิดชอบ
ต่อสังคม

กรอบตัวชี้วัดการประเมินความคุ้มค่า

ประสิทธิผล คือ บรรลุเป้าหมาย/ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

ประสิทธิภาพ คือ ความสอดคล้องในการใช้ทรัพยากร /กระบวนการทำงานผลิตภาพ

ผลกระทบ คือ ผลสืบเนื่องจากการปฏิบัติภารกิจ ตามที่คาดหวังและไม่คาดหวัง

4.4 ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่งในหลายปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวหยุดชะงัก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับผลกระทบด้านผลประกอบการเป็นวงกว้าง ซึ่งไม่ใช่แค่กลุ่มธุรกิจสายการบิน โรงแรม หรือบริษัทท่องเที่ยว แต่ยังส่งผลต่อเนื่องไปยังธุรกิจอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจเช่ารถ เรือสำราญ ไกด์นำเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานทั้ง 7 แห่ง จึงได้ร่วมกันทำบันทึกข้อตกลง โครงการ "Visit Hua Hin" โดยนำเอาเครื่องมือสื่อสารการตลาดรูปแบบดิจิทัล บนแพลตฟอร์ม Line OA เชื่อมโยงกับมาร์เก็ตเพลสของสินค้าธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โปรโมชัน ส่วนลด คุปอง แคมเปญส่งเสริมที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก สถานที่ท่องเที่ยว สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อให้แก่นักท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตแบบ New Normal อีกทั้งยังเป็นโอกาสในการสร้างรายได้และต่อยอดทางธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ในอนาคต.

ที่มาของภาพที่ 20 การทำ MOU ประสานความร่วมมือ

ที่มาของภาพที่ 21 พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การตระหนักถึงความเท่าเทียมกัน เป็นการให้บริการเชิงบูรณาการ MOU ความร่วมมือของภูมิภาค ส่วนอย่างเรียบง่ายและสร้างสรรค์ และมีความหลากหลาย โดยมีหัวใจสำคัญของการให้บริการคือ “การยึด ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” และการบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มีการบูรณาการร่วมกับงานวิจัยในประเด็นเพิ่มเติม เช่น แนวทางการจัดการความปลอดภัยทางการ ท่องเที่ยวของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีข้อสรุปว่า ภายใต้การพิจารณาจากความเสี่ยงภัยที่อาจ เกิดขึ้นได้จาก 4 สาเหตุหลัก ได้แก่ ความเสี่ยงจากมนุษย์และสภาพแวดล้อมภายนอก อุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว ความเสี่ยงจากภาคการท่องเที่ยวและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยงที่เกิดจาก นักท่องเที่ยว และ ความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยแนวทางในการจัดการความปลอดภัย ทางการท่องเที่ยวต้อง ประกอบด้วยความร่วมมือจากบุคลากรของทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นและ นักท่องเที่ยว ซึ่งในแต่ละภาคส่วนต่างก็มีบทบาทสำคัญ โดยภาครัฐควรมีหน้าที่และความ รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่กระทำผิดอย่างจริงจัง พัฒนาระบบความปลอดภัยและ สุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว ประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานพัฒนาคนจัดทำคู่มือสำหรับ นักท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพของระบบคมนาคมขนส่ง พัฒนากลไกและช่องทางการรับแจ้งเหตุ พัฒนาระบบ การทำงานของภาครัฐ แก้ปัญหาการล่อลวงและเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

ที่มาของภาพที่ 22 จุดตรวจช่วยเหลือประชาชน

ในส่วนของภาคเอกชนควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการ พัฒนาคุณภาพของบุคลากร สอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัย และที่สำคัญคือการมีจิตสำนึกที่ดีต่อการท่องเที่ยว สำหรับชุมชนควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยการช่วยเฝ้าระวังความเสี่ยงภัยต่าง ๆ การแจ้งรายงานความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องให้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่รับผิดชอบตลอดจนให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อประสบภัย และสุดท้ายคือนักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบต่อตนเองด้วยการตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจุดหมายปลายทางที่จะเดินทางไปเยือน เพราะความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวเป็นรากฐานของการพัฒนาจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งถ้าอำเภอหัวหินมีภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยที่ดีสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว นอกจากจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนแล้วยังเป็นการดึงดูดนักลงทุนให้เพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสในการทำงานและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

4.5 แนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรมอย่างไร ?

จากที่คณะผู้ประเมินนวัตกรรมได้กล่าวมาแล้ว ถึงการที่ผู้บริหารได้บรรจุโครงการ “HDC ดุ้” ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2563 เป็นต้นมา โดยเทศบาลเมืองหัวหินใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 103,280 บาทเพื่อดำเนินการโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันการระบาดขึ้นของโรค โควิด-19 และได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินในระดับต่าง ๆ นั้น นำมาซึ่งความยั่งยืนของนวัตกรรม

ที่มาของภาพที่ 23 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน

1. การสแกนพื้นที่ โดยเทศบาลเมืองหัวหินได้จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบและจัดทำแผนสำรวจแรงงานต่างด้าวในแคมป์ก่อสร้างและร้านค้าอาหารทะเลในตลาดนัดเขตเทศบาล เพื่อตรวจสอบประวัติการเดินทางเข้ามาในพื้นที่ พร้อมสร้าง QR Code “หัวหินชนะ” เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่และผู้เดินทางเข้ามาในหัวหินกรอกข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการรวบรวมจำนวนผู้มีความเสี่ยงเข้าระบบแอปพลิเคชันส่งตรงเทศบาลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดลงพื้นที่สำรวจผู้มีความเสี่ยงตามพื้นที่ต่างๆ

ที่มาของภาพที่ 24 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน

2. การบูรณาการข้อมูล โดยเน้นการนำข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องจากหน่วยงานรัฐเพื่อบูรณาการร่วมกัน และนำไปวางแผนทางปฏิบัติให้ทันต่อสถานการณ์

3. การประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยเน้นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนร่วมมือในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโดยประกาศให้ “เมืองหัวหิน เป็นพื้นที่สวมหน้ากากอนามัย 100%” ในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางเสียงไร้สายเทศบาล อักษรวิ่งทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่น และสื่อออนไลน์

4. หัวหินเมือง HDC โดยกระตุ้นมาตรการ HDC (H=Hygiene สุขลักษณะที่ดีของคนในเมือง D=Distancing การรักษาระยะห่างทางสังคม C=Clean การรักษาความสะอาดทั้งในคนและเครื่องมือ อุปกรณ์) ซึ่งได้มีการจัดอบรมให้กับภาครัฐ ภาคประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในการรับมือกับโรคโควิด-19 ไปแล้วเมื่อครั้งที่มีการระบาดโควิด-19 ที่ผ่านมา ในครั้งนี้จึงวางแผนกระตุ้นอีกครั้ง

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และปกป้องเมืองหัวหิน สร้างความเข้าใจให้ประชาชนไม่ตื่นตระหนก แต่ตระหนักในการป้องกันตนเองให้หัวหินห่างไกลปลอดภัยจากโควิด-19

ที่มาของภาพที่ 25 ศูนย์บริหารราชช่วยเหลือประชาชนการวางแผนยุทธศาสตร์การป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 จำนวน 4 ด้าน

กระทั่งในปัจจุบันยังมีการประชุมได้มีการหารือถึงกระบวนการทำงาน เพื่อให้โครงการ “HDC ดุ” บรรลุเป้าหมายของโครงการ คือ พื้นที่การท่องเที่ยวให้กับเมืองหัวหิน รวมไปถึงพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ปราณบุรี และชะอำ ซึ่งในที่ประชุมได้หารือถึงการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมลงทะเบียนฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” โดยเฉพาะประชาชนที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป และผู้ที่มีโรคประจำตัว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเสี่ยง ทั้งนี้ เมื่อประชาชนในพื้นที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วก็จะสามารถสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

บทที่ 5

ถอดบทเรียนสรุป และอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการประเมินนวัตกรรม โครงการ “HDC ดี” ของเทศบาลเมืองหัวหินเป็นโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น ที่ตอบโจทย์ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการประเมินนวัตกรรม ใน 6 มิติ ในครั้งนี้ คือ

1. ด้านความเป็นมาของโครงการนวัตกรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของผู้มีส่วนร่วมในโครงการ
3. ด้านความคุ้มค่าคุ้มทุน
4. ด้านความยั่งยืนของนวัตกรรม
5. ด้านแนวทางการพัฒนาและการต่อยอดของนวัตกรรม
6. เพื่อถอดบทเรียนของนวัตกรรมในบริบทของพื้นที่

โดยคณะผู้ประเมินนวัตกรรมขอสรุปและถอดบทเรียนได้ดังนี้

ช่วงแรกที่เกิดการระบาดของโรคประมาณ 5 เดือนแรก หัวหินได้รับผลกระทบมากและเปลี่ยนแปลงมาก นอกจากปัญหาด้านสาธารณสุขและสุขภาพที่เกิดจากโรคโควิด 19 แล้ว หัวหินยังได้รับผลกระทบเรื่องการท่องเที่ยว ทั้งโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ศูนย์กีฬาและออกกำลังกาย ตลาด ฯลฯ ถูกสั่งปิด นักท่องเที่ยวหดหาย ประชาชนขาดรายได้และตกงานทันทีจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ ต้องอยู่บ้านยาวนาน ขาดการทำกิจกรรมทางกายและกิจกรรมทางสังคม เกิดความเครียดและวิตกกังวล แม้ว่าสถานการณ์ของโรคระบาดเริ่มคลี่คลาย ประชาชนเริ่มกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ แต่ก็ยังต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค ได้แก่ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ และรักษาระยะห่าง รวมถึงต้องเฝ้าระวังโรคกันอย่างเคร่งครัด (การ์ดไม่ตก)

ความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดร่วมสำคัญที่ต้องเน้นหนักในการแก้ปัญหา นั่นก็คือ “อนามัยสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ขอบเขตงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงค่อนข้างกว้างขวางและสามารถแบ่งได้เป็น 17 งาน ประกอบด้วย การประปา การจัดการมูลฝอย การบำบัดน้ำเสียและการควบคุมมลพิษทางน้ำ การควบคุมพาหะนำโรค การกำจัดสิ่งปฏิกูลจากมนุษย์และการควบคุมมลพิษทางดิน การสุขาภิบาลอาหาร การควบคุมและป้องกันมลพิษทางอากาศ การป้องกันกัมมันตภาพรังสี อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ การควบคุมเหตุรำคาญ เช่น เสียง กลิ่น ฯลฯ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่พักอาศัยรวมถึงอาคารที่เป็นสาธารณสุขสถาน การวางผังเมืองอย่างเหมาะสมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาจราจร การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทั้งทางบก น้ำ และอากาศ การป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่าง ๆ การ

จัดการสิ่งแวดล้อมของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ท่องเที่ยว การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เมื่อเกิดโรคระบาด ภัยพิบัติ และการอพยพย้ายถิ่นประชากร และมาตรการป้องกันเพื่อให้สิ่งแวดล้อม ปราศจากความเสี่ยงหรือเป็นอันตรายต่อประชาชน

การบูรณาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การปลูกฝังและมาตรการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลสุขภาพปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ในลักษณะ ๑ เมือง ๑ ชะตากรรมร่วม ในสภาวะการติดเชื้อโควิด-๑๙ เพียง ๑ รายในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงอย่างรุนแรงต่อทางเศรษฐกิจและสังคมทั่วไปทั้งเมืองนำไปสู่การพัฒนาแนวทางป้องกันโรคภัยร้ายแรง เชิงกลยุทธ์ การสร้างแนวทางปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเดินทางตลอดจนการยอมรับในความปลอดภัยในชีวิตในระดับมาตรฐานสากลยุคปัจจุบันที่มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้ออยู่ตลอดเวลา เป็นการสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล และชุมชนเมือง อย่างมีนัยสำคัญต่อการป้องกันการแพร่กระจายที่สามารถลดภาวะการติดเชื้อจากเดิม (2563) 15 ราย สามารถป้องกันการติดเชื้อมาแล้ว 284 วัน

ผลกระทบด้านบวก

- 1) ประชาชนเกิดการเรียนรู้และรู้เท่าทันโรคโควิด-19 สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยไม่เกิดความวิตกกังวล
- 2) หลังจากเทศบาลเมืองหัวหินประกาศมาตรการเปิดเมืองด้วย HDC นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยกลับมาเที่ยวในพื้นที่หัวหินอย่างล้นหลาม โรงแรมเต็มทุกวันหยุด ผู้ประกอบการร้านค้าสามารถขายสินค้าได้อย่างมากมาย เช่น ร้านค้าย่านเขาตะเกียบขายอาหารได้วันละกว่าหนึ่งล้านบาท
- 3) ด้านสังคมวัฒนธรรมประชาชนสามารถจัดกิจกรรมตามประเพณีได้ตามปกติและมีความปลอดภัยสูง มีการทำกิจกรรมด้านสุขภาพและกีฬา การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ ได้ ปลอดภัย เช่น กิจกรรมของผู้สูงอายุ กิจกรรมรำไทย การซ้อมดนตรี
- 4) นวัตกรรม HDC คือ กระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกร่วมในลักษณะ 1 เมือง 1 ชะตากรรมร่วม ปรากฏการณ์การติดเชื้อโควิด-19 เพียง 1 ราย ส่งผลกระทบทางต่อเศรษฐกิจสังคมเป็นการทั่วไปทั้งเมือง เหตุผลดังกล่าวในขั้นต้นยังไปสู่การสร้างบรรทัดฐานความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับเมืองอย่างเห็นได้ชัด นอกนั้นแล้ว HDC คือ ยังช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและกำหนดชะตาชีวิตของตนเองมากขึ้น และที่สำคัญที่สุด HDC คือ ยังได้สร้างความเป็นพลเมืองหัวหินที่มีลักษณะกระตือรือร้นและรับผิดชอบต่อสังคม

5.2 ข้อเสนอแนะ

นวัตกรรม HDC ดิจิทัล เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกพื้นที่ โดยปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของพื้นที่ และให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข สำหรับการดำเนินงานของเทศบาลเมืองหัวหิน ได้ถ่ายทอดนวัตกรรมทั้งในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยโมเดลดังกล่าวมีการนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการขับเคลื่อนในการแก้ปัญหาผลกระทบจากวิกฤตการณ์โควิด-19 และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผ่านเว็บไซต์ กลุ่มไลน์ และยังมีหน่วยงานอื่นที่ขออนุเคราะห์นวัตกรรมในหลายช่องทาง เพื่อนำไปทดลองใช้ในหน่วยงานของตนเอง

ผลกระทบที่ยังเป็นส่วนน้อยที่ต้องเพิ่มประสิทธิภาพ คือ มาตรการสร้างต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนและผู้ประกอบการ เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ น้ำยาทำความสะอาด และมีพื้นที่ในการประกอบกิจการน้อยลง จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ในการเข้าถึง การให้บริการ หากปราศจากความเข้าใจในนวัตกรรม “เข้าใจ เข้าถึง ในการพัฒนา”

บรรณานุกรม

- World Health Organization. Coronavirus (COVID-19). <https://who.sprinklr.com> สืบค้น 14 พฤศจิกายน 2563.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมควบคุมโรค. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19). <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563.
- World Health Organization. Health literacy. <https://www.who.int/healthpromotion/health-literacy/en/> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. แบบประเมินสถานประกอบการ/สถานที่สาธารณะ. <https://stopcovid.anamai.moph.go.th/menu-5> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563.
5. พูลศักดิ์ พุ่มวิเศษ. อนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental health). กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรินท์, 2562.
6. Pan A, Liu L, Wang C, Guo H, Hao X, Wang Q, Huang J, He N, et al. Epidemiology of the COVID-19 Outbreak in Wuhan, China. *JAMA* 2020;323:1915-23.
7. X M Zhi. The critical role of environmental health and disinfection in the prevention and control of COVID-19 pandemic. *Zhonghua Yu Fang Yi Xue Za Zhi* (Article in Chinese) 2020;54:918-22.
๘. Eslami H, Jalili M. The role of environmental factors to transmission of SARS-CoV-2 (COVID-19). *AMB Express* 2020;10:92. doi: 10.1186/s13568-020-01028-0.
- เทศบาลเมืองหัวหิน. สภาพทั่วไปเทศบาลเมืองหัวหิน. http://www.huahin.go.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=81&Itemid=280 สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563.
10. อภิตีรัฐ อุทิศธรรมศักดิ์, ดวงธิดา นันทาภิรัตน์ และปิยวุฒิ ศิริมงคล. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ทัศนคติ และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาเพลินวาน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. Proceedings การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2. วันที่ 8 มิถุนายน 2561.

US:HEEN
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

การประเมินนวัตกรรมโครงการ " HDC ตู้ "

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองหัวหิน

สนับสนุนโดย
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองหัวหิน